

Preek Johannes 17

Broeders, zusters,

De feestdagen van december zijn weer achter de rug. De kerstboom is bij de meeste mensen weer afgebroken, de kerstverlichting is weer opgeruimd, het oude jaar ligt weer achter ons, het 'gewone' leven kan weer beginnen. Ieder zal op z'n eigen manier terugkijken op het vorige jaar. Mogelijk positief, vanwege de prachtige gebeurtenissen zoals een geboorte, een huwelijk een prachtige reis. Het hele jaar wordt als het ware rose ingekleurd door deze blijde gebeurtenissen.

Maar voor anderen zal het mogelijk een jaar zijn geweest waarin heftige gebeurtenissen het leven zwaar hebben gemaakt. Het verlies van een geliefde, de aantasting van je gezondheid, de worsteling met depressieve gevoelens, onzekerheid over je werk, kapotte relaties, niks rose wolk, donkere, sombere donderwolken hebben ervoor gezorgd dat het een jaar werd om maar weer gauw te vergeten.

De één heeft het gevoel dat het leven je goedgezind is geweest, voor de ander was het leven zwaar en moeilijk.

In het Bijbelgedeelte van vandaag wil Jezus ons graag anders naar ons leven laten kijken. Hij wil ons als het ware boven de gebeurtenissen die ons leven hebben gekleurd uittillen. Hij zegt: weet je wat het echte leven is? Niet de gebeurtenissen van het afgelopen jaar waar jij met een rose of juist met een donkere bril naar kijkt. Er is nog een andere bril, een hemelse. Het staat in het 3^e vers. Echt leven is dat we God kennen en Jezus kennen! Dat is eeuwig leven. In dit vers ligt niet zozeer de nadruk op het woordje 'eeuwig' maar op het woordje 'leven'. Bij 'eeuwig' denken we vooral aan een eindeloze tijd, maar Jezus doet dat niet. In feite zegt Hij dat het niet in de lengte zit, maar in de kwaliteit van die lengte. Want die lengte is voor iedereen hetzelfde. Iedereen zal in eeuwigheid leven, maar dat kan wel op twee manieren. Je kunt in eeuwigheid God en Jezus kennen, of je kunt God en Jezus in eeuwigheid niet kennen. En volgens mij is dat de beste omschrijving van de hel: God en Jezus niet kennen!

Het echte leven, een leven dat ook nog eens voor eeuwig duurt, is dat we God en Zijn Zoon kennen. En dat kennen begint nu al! Vandaar dat we ook kunnen zeggen dat eeuwig leven niet iets is dat je later krijgt, maar dat je nu al hebt, als je gelovig bent!

De tekst is heel stellig. De enige waarachtige God!

In onze westerse maatschappij, met z'n tolerantie, waar we ieder z'n eigen geloof gunnen, en waar iedereen ongeveer z'n eigen god in elkaar heeft geknutseld, gebaseerd op eigen

gevoel en gedachten, is dat een radicale uitspraak. Er is maar één ware God en er is maar Heer, Jezus Christus, die door de Vader is gezonden! Daar veranderen onze religieuze gevoelens, onze tolerante meningen helemaal niets aan. De enige ware God is alleen te kennen in Zijn Zoon, in Jezus Christus.

Met Kerst hebben we gevierd dat deze Zoon van God naar de wereld kwam. We belijden met Kerst dat Jezus God is, die mens werd. Een geweldig mysterie. Hoe kan het dat Jezus er voor z'n geboorte ook al was. Want dat zegt Jezus hier zelf in vs. 5:

verheerlijk Mij met de heerlijkheid die Ik bij U had, eer de wereld was.

De drie-enige God is eeuwig! Dat betekent dat zowel de Vader, als de Zoon als de Geest eeuwig zijn. En met Kerst hebben we gevierd dat de eeuwige Zoon van God die al in de eeuwigheid bestond, in de tijd is gekomen, en mens werd zoals wij. God de Zoon werd een embryo. God de Zoon spartelde in het vruchtwater van z'n moeder Maria. God de Zoon moest uit z'n moeders borst drinken. God de Zoon moest verschoond worden. God de Zoon moest leren lopen, praten, lezen en Hij moest net als ieder ander mens gaan ontdekken dat Hij een kind van z'n hemelse Vader was. Ook Hij kon z'n Hemelse Vader alleen maar leren kennen door met Hem om te gaan. En daarvoor kon Hij niet zonder studie van Gods woord en niet zonder gebed.

Als de Zoon van God al niet zonder gebed kan, wie zijn wij dan, dat we denken het wel zonder gebed af te kunnen?

We lezen niet voor niets dat Jezus zich regelmatig terugtrok voor gebed. En dat lezen we vandaag ook in Johannes 17. Dit gebed vindt plaats tussen de laatste Paasmaaltijd die Jezus met Zijn discipelen hield en de gevangenneming in. De voetwassing heeft zojuist plaatsgevonden, Jezus heeft Zijn discipelen onderwezen over het Vaderhuis en over de Heilige Geest, de Trooster, die na Hem zou komen. En nu, vlak voor Zijn dood bidt Jezus intens tot Zijn Vader. En waarvoor bidt Hij dan? Jezus bidt voor Zichzelf, Hij bidt voor Zijn apostelen en Hij bidt voor de gemeente die zal ontstaan, voor ons dus. Toch een indrukwekkende gedachte, dat de Zoon van God voor ons heeft gebeden vlak voor Zijn sterven.

We gaan samen inzoomen op het gebed dat Hij bad, een gebed dat wel vaak het Hoge priesterlijk gebed genoemd wordt, omdat Jezus vlak na dit gebed zichzelf heeft geofferd aan het kruis van Golgotha.

Jezus bad voor zichzelf en daarbij hief Hij zijn ogen naar de hemel. Dat wil niet zeggen dat Hij persé in de open lucht bad en naar de wolkenhemel keek of zo. Het was een gebedshouding die we op meerdere plaatsen in de Bijbel tegenkomen. Denk maar aan Johannes 11:41, waar Jezus bij het graf van Lazarus ook de ogen opheft en God dankt voordat Hij Lazarus uit het graf tevoorschijn roept. Ons gebruik om de ogen te sluiten en de handen te vouwen is een prima gewoonte, maar niet noodzakelijk. Jezus kijkt omhoog. Op andere plaatsen zien we dat er wordt geknield of dat de handen opgeheven worden tijdens het gebed. Allemaal verschillende gebedshoudingen die in de Bijbel voorkomen.

Wat bidt Jezus? Jezus vraagt of de Vader Hem wil verheerlijken, omdat Hij de Vader heeft verheerlijkt, door de opdracht die Hij gekregen heeft te voltooien. Door de leiding van de Geest in Zijn leven is het de Here Jezus duidelijk geworden dat Zijn sterven aanstaande is. De ure is gekomen (vs.1). Nog één dag en dan zal Hij aan het kruis worden geslagen, maar niet lang daarna zal blijken dat de dood de Zoon van God moet loslaten. De dood kan Hem gewoonweg niet de baas. Deze rechtvaardige is te sterk voor de dood.

Jezus' opdracht is voltooid, Hij heeft eeuwig leven mogelijk gemaakt door onze vijanden, de dood en de zonde te verslaan. En daarom, omdat Jezus op deze manier de Vader heeft verheerlijkt, vraagt Hij nu of de Vader Hem wil verheerlijken door Hem de plaats in de hemel terug te geven, die Hij had voordat Hij afdaalde naar de mensenwereld. De hemelvaart van de Here Jezus is het bewijs dat God dit gebed heeft verhoord. Hij heeft die positie terug gekregen, omdat Hij Zijn taak tot Zijn laatste adem heeft volbracht. De Vader heeft Jezus' offer aanvaard en geeft Hem Zijn positie aan de rechterhand van de Vader terug. Het is dankzij dat offer dat we eeuwig leven kunnen ontvangen, dat we de Vader mogen kennen. Andere mogelijkheden zijn er niet. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven (14:6), niemand komt tot de Vader dan door Hem.

Behalve dat Jezus voor zichzelf bidt, bidt Hij ook voor de elf overgebleven apostelen. Jezus noemt Zijn apostelen 'de mensen die U mij gegeven hebt'. Als leden van Gods volk Israël behoorden de discipelen de Here God al toe, maar nu zij gehoor hebben gegeven aan de roeping van de Here Jezus behoren zij ook de Here Jezus toe (6). Jezus heeft hen van de Vader gekregen. Zij hebben Jezus' woord aanvaard. En het is Jezus' verlangen dat zij dat Woord vasthouden. Want dat woord is de waarheid (17). In het Johannes Evangelie zien we dat zowel Jezus zelf als Gods woord 'de waarheid' worden genoemd. Johannes noemt Jezus zelfs het vleesgeworden Woord (Jh.1). Het Woord vasthouden, is dan ook vasthouden aan Jezus zelf. Jezus en Gods Woord horen onlosmakelijk bij elkaar.

Als de discipelen er na Pinksteren op uit trekken om het Evangelie uit te dragen, dan is dat

ook niet zo zeer het uitdragen van een leer, maar het uitdragen van de Heer. Gij zult *Mijn* getuigen zijn, zei Jezus (Hd.1:8), maak tot *Mijn* discipelen, Mijn leerlingen (Mt.28). Zoals Jezus door de Vader gezonden is naar de wereld om de Naam van de Vader te verheerlijken, zo worden de discipelen de wereld uitgezonden om de naam van de Zoon uit te dragen.

Maar Jezus bidt niet alleen voor de elf overgebleven apostelen. Hij bidt ook voor de gemeenten die door hun verkondiging mogen ontstaan.

En waar bidt Hij dan om? Eenheid! Eenheid tussen christenen. Zoals de Vader en de Zoon een onlosmakelijke eenheid vormen, zo zou Hij willen dat de gelovigen samen een eenheid vormen door geloof in de Vader en de Zoon. Kinderen van één Vader. Discipelen van één Here Jezus. En daarmee is meteen uitgesproken wat eenheid eigenlijk inhoudt. Eenheid betekent helemaal niet dat gelovigen altijd en over alles hetzelfde denken. Dat hoeft ook helemaal niet. Ook in de eerste gemeente waren er al grote verschillen. Er waren Joodse gelovigen die in de Here Jezus hun Messias herkend hadden, en deze Joodse gelovigen hielden de sabbat, waren besneden en aten koosjer voedsel. Maar de gelovigen uit de volken deden dat niet. Zij aten alles, ook die dingen die in de ogen van de Joodse gelovigen onrein waren. Maar volgens Rom. 14 waren er ook gelovigen die van mening waren dat een gelovige alleen plantaardig voedsel mocht eten omdat je nooit zeker kunt weten of de karbonade op je bord aan de afgoden gewijd zou kunnen zijn. Tegenwoordig zie je dat christenen uit zorg om de schepping het als een opdracht zien om geen vlees te eten. Men wil een goed rentmeester zijn. Anderen eten met dankbaarheid en zonder gewetenswroeging hun biefstuk, karbonade of gehaktbal op.

Ook was het zo dat de heidengelovigen geen sabbat hielden, ze hadden gewoon zeven dagen in de week de winkel open. Want de zondag als rustdag is pas veel later als rustdag ingeburgerd geraakt. Paulus roept op tot verdraagzaamheid bij al deze verschillen, want ze raken de kern niet. Ieder mag voor zijn eigen besef ten volle overtuigd zijn. Houd jij de sabbat, prima. Houd jij geen rustdag, ook prima. Wil jij koosjer eten, best. Laat je liever je vlees staan, ook best. Als je daar geen rust over hebt dan moet je dat niet doen. Maar deze onderlinge verschillen hoeven de eenheid niet te schaden. Belangrijk, Zeer belangrijk! Wij kunnen ook best verschillend denken met elkaar. De hot items van vandaag zijn misschien andere, maar het principe is het zelfde. Je kunt één zijn met elkaar, maar anders denken over de doop: hoeveel water en op welk moment, over de eindtijd: wel of niet een opname van de gemeente voor de grote verdrukking, over de zondagsrust, over de rol van

de vrouw in de gemeente, over moeilijke onderwerpen als homoseksualiteit en ga zo maar even door. Maar wat bepaalt of je één bent? Jezus gaf zelf het antwoord. Dat we één zijn in de Vader en de Zoon. Wie God als Vader en Christus als Heer en Verlosser belijdt is je broer of zus, ook al zijn er qua beleving, qua smaak, qua regels en zelfs qua uitleg van de bijbel best behoorlijke verschillen. Het gaat om de Here Jezus. Als iemand de Here Jezus belijdt als Verlosser dan is dat door de Heilige Geest in zijn hart bewerkt. En als de Geest in iemands hart woont en werkt dan heb ik nooit het recht om die persoon, al denkt hij totaal anders dan ik, als broeder af te wijzen. Wie door de Geest niet afgewezen wordt, mag ik ook niet afwijzen.

De Here Jezus wijst zelfs op de gevolgen van eenheid. Als gelovigen één zijn met elkaar dan zal de wereld geloven dat Jezus door de Vader is gezonden. Zou het tegenovergestelde ook niet waar zijn? Als christenen niet één zijn met elkaar, dan zal de wereld ook niet geloven in de Here Jezus. En daarom is de eenheid met broeders en zusters zoeken een opdracht. Onderling hier in de kerk, maar ook met broeders en zusters van andere kerken. Eenheid is ook een keuze. Een keuze voor elkaar. Ik kies ervoor om mijn broeder en zuster lief te hebben, zijn of haar standpunten te respecteren zolang ze in geloof zijn genomen en niet de kern van ons geloof raken. Ik span me in om de eenheid te bewaren. Want er hangt zoveel van af. Wie met kerkverlaters praat, weet dat de hete hoofden en koude harten van gelovigen er vaak aan hebben bijgedragen dat zij het zicht op Gods hart zijn kwijt geraakt.

Nu heeft onze gemeente een jaarthema dat hier sterk mee te maken heeft: Verbondenheid. In de preek hebben we vandaag gehoord dat Jezus in feite heeft gebeden voor onze onderlinge verbondenheid.

Jezus was een bidder en als volgelingen van Jezus geloof ik dat wij ook bidders horen te zijn en dat het gebed om onderlinge verbondenheid ook voor ons een gebedszaak hoort te zijn. Wie geleerd heeft te bidden voor die broeder of zuster die anders denkt dan jij doet, zal gemerkt hebben dat 'ie met andere ogen is gaan kijken. Uiteraard moet het gebed dan niet zijn dat die ander toch vooral zo mag gaan denken als jij doet, maar het gebed dat je die ander mag zien met Gods ogen. En waarschijnlijk zal God je dan ook laten zien hoeveel geduld Hij met jouzelf heeft.

De kans dat God jou dan gaat veranderen is groot.

Nu hebben we daar de komende week een prachtige gelegenheid voor, een gelegenheid om te groeien in gebed en in verbondenheid. We kunnen aan elkaar en aan God laten zien

dat gebed voor ons belangrijk is, maar ook dat we waarde hechten aan onze onderlinge verbondenheid, door naar de gebedsavonden te komen. In het maandblad staan de adressen vermeld waar vanaf maandag t/m zaterdagavond allemaal gebeden gaat worden. Als jij je nu voorneemt om in ieder geval één avond te bezoeken deze week dan zal dat een geweldig getuigenis afgeven. In de eerste plaats naar de Here Jezus zelf. Je laat zien dat je een volgeling van Hem wil zijn en net als Hij niet zonder gebed kunt. In de tweede plaats naar je broers en zussen in de kerk. Niets brengt mensen zo dicht bij elkaar als samen bidden. Je ervaart de geestverwantschap omdat je samen Jezus liefhebt en samen open durft te zijn voor Zijn aangezicht.

En ik weet zeker dat als we zo onze onderlinge verbondenheid aan God en aan elkaar tonen dat daar ook een getuigenis vanuit zal gaan naar de wereld. Als wij één zijn, zal de wereld erkennen dat de Vader Jezus gezonden heeft en dat de Vader de wereld liefheeft (vs.23).

Er zal over gesproken worden onder de mensen dat op al die adressen die in het maandblad staan zoveel auto's en fietsen stonden van vrij-evangelischen die bij elkaar kwamen om te bidden. Onderlinge eenheid en verbondenheid heeft iets aanstekelijks. Gelovigen die enthousiast zijn voor hun Heer maken een sluimerend verlangen wakker bij mensen bij wie het geloof is komen droog te staan. En mocht jij zelf ook al langer het gevoel hebben dat je geloof aan het opdrogen is, kom dan alsjeblieft. Als de Here Jezus je lief is, als je leven je lief is, als het eeuwige leven je lief is, kom.....weet dat je welkom bent, bij God en bij je broers en zussen van de gemeente.

Een hele goede gebedsweek toegewenst. Tot eer van Hem, tot opbouw van de gemeente en als getuigenis naar de wereld. Ik hoop van harte dat ik ook jou zal ontmoeten deze week.

AMEN

December 2019
G.P. Hartkamp
Wapenveld